§ 12
Motion 2019:47 av Jens Sjöström (S) om sommarlovskort för barn och unga

RS 2019-0910

Ärendebeskrivning
Jens Sjöström (S) föreslår i en motion att kollektivtrafiken sommaren 2020 ska vara gratis för skolungdomar mellan 12 och 18 år samt att trafiknämnden ska uppdras att utreda konsekvenser av att införa permanent avgiftsfri kollektivtrafik under samtliga skollov för skolungdomar mellan 12 och 19 år.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande Motion 2019:47
Trafiknämndens protokollsutdrag den 17 mars 2020
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 11 februari 2020

Yrkanden
Ordförande Irene Svenonius (M) yrkar bifall till regionrådsberedningens förslag i skrivelse den 13 januari (bilaga).
Aida Hadzialic (S) yrkar bifall till eget förslag till beslut (bilaga).

Proposition
Ordförande ställer regionrådsberedningens förslag till beslut mot Aida Hadzialics (S) förslag till beslut, och finner att regionstyrelsen beslutar i enlighet med regionrådsberedningens förslag.

Beslut
Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att besluta följande.

> Motion 2019:47 av Jens Sjöström (S) avslås med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens skrivelse.

Reservation
Aida Hadzialic (S) anmäler reservation från S-ledamöterna till förmån för eget förslag till beslut.

Särskilt uttalande
Anna Sehlin (V) anmäler särskilt uttalande från V-ledamöterna (bilaga).

Expedieras till
Regionfullmäktige
Akten

Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2021-01-13

RS 2019-0910

Regionstyrelsen

Motion 2019:47 av Jens Sjöström (S) om sommarlovskort för barn och unga

Föredragande regionråd: Kristoffer Tamsons

Ärendebeskrivning

Jens Sjöström (S) föreslår i en motion att kollektivtrafiken sommaren 2020 ska vara gratis för skolungdomar mellan 12 och 18 år samt att trafiknämnden ska uppdras att utreda konsekvenser av att införa permanent avgiftsfri kollektivtrafik under samtliga skollov för skolungdomar mellan 12 och 19 år.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige att besluta följande.

Motion 2019:47 av Jens Sjöström (S) avslås med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens skrivelse.

Regionrådsberedningens motivering

Kollektivtrafiken har påverkats kraftigt av den pandemi vi fortfarande befinner oss mitt i. Resandet har drastiskt minskat och biljettintäkterna har gjort ett kraftigt tapp till följd av olika statliga krav och rekommendationer. För att hantera situationen krävs både kostnadskontroll och tuffa prioriteringar. Fokus är att klara av att såväl upprätthålla full trafik trots färre resenärer som att trygga biljettintäkterna långsiktigt. Detta tillsammans med väl avvägda investeringar i både befintlig och framtida infrastruktur.

För 2018 beviljades Region Stockholm ett bidrag för att, i enlighet med förordning (2018:349) om stöd för att främja fri kollektivtrafik för ungdomar, erbjuda avgiftsfri kollektivtrafik under sommaren 2018. Dessa täckte till viss del upp för de intäktsbortfall och merkostnader som följde. Sedan dess har ett sådant bidrag inte funnits med i statsbudgeten. I sammanhanget bör det noteras att Socialdemokraterna saknar dessa medel i sitt eget budgetförslag i regionen för 2021.

Det skulle i rådande situation vara en felprioritering att ta budgetanslag för kollektivtrafiken i anspråk liknande den som motionären föreslår.
I enlighet med regeringens och Folkhälsomyndighetens rekommendationer har kollektivtrafiken fortsatt att köras i full trafik. Detta trots markant färre resenärer och en dramatisk minskning i biljettintäkter. Samtidigt rekommenderas, i enlighet med Folkhälsomyndigheternas rekommendationer, att undvika onödigt resande. Att under dessa förhållanden genomföra motionärens förslag som syftar till motsatsen måste anses som tveksamt under de omständigheter som föreligger.

I pandemins spår måste fokus vara ansvarstagande för att upprätthålla befintlig trafik. Kollektivtrafiken i Region Stockholm beräknas tappa cirka 3,5 miljarder kronor i förlorade biljettintäkter under 2020. För 2021 är prognosen, allt annat lika, att biljettintäkterna kan bli minst 2,2 miljarder kronor lägre. Region Stockholm förutsätter att regeringen ersätter regionen för uteblivna biljettintäkter orsakade av pandemin, i syfte att kollektivtrafiken ska kunna upprätthålla full trafik trots färre resenärer. Därutöver har den blågröna koalitionen säkrat upp reserver som i sin tur kan säkra trafiken på kort sikt. Noterbart är att dessa reserver inte säkrats i Socialdemokraternas budgetförslag. Förslaget skulle istället tvinga fram omfattande nedskärningar i trafiken eller prishöjningar i ordinarie biljettsortiment.

Kollektivtrafikens fokus behöver under kommande år vara arbetet med att upprätthålla trafiken, trygga långsiktiga biljettintäkter och genomföra nödvändiga investeringar. Det kommer kräva kostnadskontroll, tuffa prioriteringar och vårt fulla fokus. Ofinansierade intäktsminskningar är i detta sammanhang lika oönskade som ofinansierade utgiftsökningar.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:47
Trafiknämndens protokollsutdrag den 17 mars 2020
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 11 februari 2020

Irene Svenonius Kristoffer Tamsons

Regionstyrelsen

FÖRSLAG TILL BESLUT
2021-01-26

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ärende 12
RS 2019-0910

Rubrik

Socialdemokraterna föreslår regionstyrelsen besluta

att Avslå att-sats ett
att Bifalla att-sats två

Den här motionen lades i augusti 2019 och behandlades i trafiknämnden i början av 2020. Eftersom motionens första att-sats rörde sommaren 2020 och den med råge passerats föreslår vi socialdemokrater att första att-satsen avslås. Men vi vill kraftigt markera mot den tidsutdräkt som motionens hantering drabbats av.

I den pandemi vi befinner oss måste all regionens verksamhet bidra till att minska smittspridningen. När pandemin är över anser dock vi socialdemokrater att den här reformen är viktig rättvisepolitik där barns och ungdomars socioekonomiska situation inte ska påverka deras möjligheter att resa till och från fritidsaktiviteter, sommarjobba eller träffa vänner. Många familjer har inte ekonomiska förutsättningar att åka på resor under sin semester och för barn och ungdomar blir detta särskilt påtagligt. Därför är det viktigt att i förberedande syfte utreda förutsättningar och konsekvenser för permanent avgiftsfri kollektivtrafik under samtliga skollov för skolungdomar mellan 12 och 19 år. När pandemin är bekämpad avser vi att också återkomma med nytt krav på gratis sommarlovskort för skolungdomar 12 till 19 år.

Vi vill också markera mot ett antal påståenden i regionrådsberedningens skrivning. Det påstås att vi socialdemokrater inte avsatt medel i vår budget för att införa kostnadsfritt sommarlovskort. Det är helt enkelt inte sant. Vi avsatte medel för 2021 liksom vi gjort tidigare år när vi lagt samma förslag.

Därutöver upprepas samma felaktiga påstående om bristen på reserver i vår budget som också upprepades ett flertal gånger i budgetdebatten. Det påstås

därför fortfarande att vi har ett gap i vår budget på -2,2 miljarder. Vår budget beskriver skillnaderna jämfört med majoritetens budget. Om inte annat anges så har vi samma avsättningar som majoriteten. Det finns dock ingen post pengar i majoritetens budget heller avsatt för det här syftet. Vilket vi fått bekräftat av tjänstemän på RLK.

Däremot finns det planer som majoriteten flaggat för i delårsbokslutet på att avsätta medel i en resultatutjämningsreserv. Det finns dock inte beslutat ännu. Vi deltog i beslutet om att möjliggöra för Regionstyrelsen att avsätta pengar i en resultatutjämningsreserv.

Något vi också påpekade i budgetdebatten är dock att pengar inte kan plockas ut ur en resultatutjämningsreserv hur som helst. Man kan inte avsätta pengar i resultatutjämningsreserven och använda dem under innevarande budgetår. Om regionen avsätter pengar i samband med årsbokslutet 2020 (i april 2021) så kan vi inte plocka ut och använda pengar från resultatutjämningsreserven förrän i samband med beslut om årsbokslutet året därpå, årsbokslut 2021 (beslut april 2022). Även detta bekräftar tjänstemän på RLK.

Majoritetens påstående om att vår budget saknar täckning för minskade biljettintäkter men att deras budget har det är därför direkt felaktigt. Stockholmsregionens medborgare förtjänar en korrekt debatt mellan sina valda företrädare och det är under all kritik att majoriteten, trots flertalet påpekanden från oss, fortsätter att komma med felaktiga påståenden utan att kunna leda detta i bevis.

Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE

REGIONSTYRELSEN

2021-01-26

Vänsterpartiet

Ärende nr 12
RS 2019-0910

Motion 2019:47 av Jens Sjöström (S) angående sommarlovskort för barn och unga

Vi i Vänsterpartiet är självklart glada över att Socialdemokraterna driver på för sommarlovskort för barn och unga, ett förslag som Vänsterpartiet fick igenom budgetförhandlingarna med den förra regeringen. Vi stöder således motionen men hade gärna sett att den gick längre. I Vänsterpartiets budgetförslag för 2021 har vi ett fullt finansierat taxereform med avgiftsfritt resande för barn och unga året om, samt för pensionärer i lågtrafik.

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Anna Persdotter

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-12-15

RS 2019-0910

Regionstyrelsen

Motion 2019:47 av Jens Sjöström (S) om sommarlovskort för barn och unga

Ärendebeskrivning

Jens Sjöström (S) föreslår i en motion att kollektivtrafiken sommaren 2020 ska vara gratis för skolungdomar mellan 12 och 18 år samt att trafiknämnden ska uppdras att utreda konsekvenser av att införa permanent avgiftsfri kollektivtrafik under samtliga skollov för skolungdomar mellan 12 och 19 år.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:47
Trafiknämndens protokollsutdrag den 17 mars 2020
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 11 februari 2020

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige att besluta följande.

> Motion 2019:47 av Jens Sjöström (S) avslås med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning
Motionären föreslår att kollektivtrafiken sommaren 2020 ska vara gratis för skolungdomar mellan 12 och 18 år samt att trafiknämnden ska uppdras att utreda konsekvenser av att införa permanent avgiftsfri kollektivtrafik under samtliga skollov för skolungdomar mellan 12 och 19 år.

Ett beslut om att erbjuda fri kollektivtrafik för skolungdomar, under sommaren eller under samtliga skollov, är en politisk prioritering som

kräver att resultatförstärkande åtgärder genomförs inom andra delar av verksamheten. Regionledningskontoret vill här framhålla att skolungdom redan reser med SL-trafiken till rabatterat pris och att Region Stockholms ansträngda ekonomiska situation innebär att resultatförstärkande åtgärder redan är nödvändiga för att klara en ekonomi i balans. Därtill har biljettpriset i studier visats ha liten påverkan på resandet jämfört med faktorer som restid och trygghet. Regionledningskontoret anser därför att motionen ska avslås.

Bakgrund
Riksdagen beslutade i budget 2018 om ett statligt stöd om totalt 350 miljoner kronor per år under perioden 2018–2020 för att ge bidrag till finansiering av avgiftsfri kollektivtrafik för skolungdomar under sommarlovet. Villkoren för stödet formulerades i förordning 2018:349 om stöd för att främja fri kollektivtrafik för ungdomar. Region Stockholms beslut om genomförande av avgiftsfri kollektivtrafik för ungdomar 2018 (TN 2018-0463) grundade sig på denna förordning.

Efter ansökan till Trafikverket tilldelades Region Stockholm 2018 statlig finansiering om 78,6 miljoner kronor. Under våren 2018 säkerställde trafiknämnden, tillsammans med kommuner, skolor och leverantörer, att skolungdomar som under vårterminen lämnade årskurserna 6–9 i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan eller år 1 och 2 i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan erhöll ett SL Accesskort med en biljett giltig för att resa i Stockholms län under sommarlovet, dygnet runt, med SL-trafiken.

Motionären föreslår att kollektivtrafiken sommaren 2020 ska vara gratis för skolungdomar mellan 12 och 18 år. Han föreslår också att trafiknämnden ska uppdras att utreda konsekvenser av att införa permanent avgiftsfri kollektivtrafik under samtliga skollov för skolungdomar mellan 12 och 19 år.

Motionen har remitterats till trafiknämnden.

Överväganden
Motionären anför att det finns medel kvar av de 79 miljoner kronor som Region Stockholm fick i statligt bidrag för sommarlovskortet. Detta stämmer inte eftersom det eventuella positiva ekonomiska årsresultat som trafiknämnden redovisade 2018 återförs till Region Stockholm i samband med årsbokslut. Ett eventuellt överskott från genomförandet av Ungdomsbiljett 2018 var en del av det redovisade resultatet för Region Stockholm 2018 och kan inte användas under något annat kalenderår.

Inom SL-trafiken är biljettpriset för skolungdomar redan rabatterat med cirka 33 procent, därtill finns så kallade fritidsbiljetter för perioderna 90 och 120 dagar samt under skolterminen. En fritidsbiljett med giltighet vårterminen 2020 kostade 980 kronor, motsvarande biljett för höstterminen kostar 860 kronor.

Ett beslut om att erbjuda fri kollektivtrafik för skolungdomar, under sommaren 2021 eller under samtliga skollov (totalt cirka 13 veckor under ett år), är en politisk prioritering som kräver att resultatförstärkande åtgärder genomförs inom andra delar av verksamheten.

Här vill regionledningskontoret framhålla Region Stockholms ansträngda ekonomiska situation som innebär att resultatförstärkande åtgärder redan är nödvändiga för att klara ekonomi i balans. I Kollektivtrafik med människan i centrum (SOU 2003:67) konstateras dessutom att biljettpriset har den näst minsta påverkan av valet av transportmedel. Om fler resenärer ska lockas till kollektivtrafiken är faktorer som restid, tillgänglighet, pålitlighet, komfort och trygghet viktigare än biljettpriset. När Skånetrafiken för några år sedan räknade på ett förslag om avgiftsfria resor kom de fram till att ökningen av resandet skulle bli dubbelt så stor om man i stället satsade pengarna på ökad turtäthet.

Mot bakgrund av ovanstående anser regionledningskontoret att motionen ska avslås.

Ekonomiska konsekvenser

En korrekt beräkning av kostnaden för motionärens förslag är ett relativt omfattande arbete. Intäktsbortfallet för Ungdomskort 2018 skattades till 38 miljoner kronor. Kostnaden för motionärens förslag skulle bli högre eftersom det avser samtliga skollov under året medan Ungdomskort 2018 enbart omfattade sommarlovet. Dessutom tillkommer kostnader för administration och distribution. Den totala intäkten från biljetter i priskategorin rabatterad och sortimentet riktat till skolungdom var 2018 cirka 1 980 miljoner kronor.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsexpediering:
Akt
Regionledningskontoret Ekonomi och finans
Trafiknämnden

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2020-12-15

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ankom
Region Stockholm
2019 -09- 17
Dnr 2019 - 0910

2019: 47

MOTION
2019-09-17

Motion av Jens Sjöström (S) angående sommarlovskort för barn och unga

2017 beslutade den S-ledda regeringen om en satsning som innebar att skolungdomar mellan 12 och 18 år kunde åka gratis i kollektivtrafiken under sommaren. Satsningen var tänkt att gälla under tre år fram till 2020, men avskaffades i M/KD-budgeten som röstades igenom av riksdagen med stöd av SD.

Fastän pengarna togs bort av M/KD-budgeten hade det inte behövt vara slutet för sommarlovskortet. Region Stockholm hade närmare hälften kvar av de 79 miljoner man fått av regeringen för 2018. Om den moderatledda majoriteten hade varit beredd att tillskjuta egna medel till statens hade regionen med relativt små egna insatser kunnat fortsätta satsningen även den här sommaren. Istället valde man att bättra på SL:s överskott.

Idén bakom sommarlovskortet är lika enkel som den är viktig - att ge alla barn möjlighet att ta sig till kompisar, aktiviteter eller sommarjobbet oavsett föräldrarnas inkomster eller bostadsområde. Samtidigt som det bidrar till klimatsmarta resvanor är gör det att unga olika delar av regionen kan mötas och ta del av allt det Stockholm har att erbjuda på sommaren. Sommarlovskortet är helt enkelt politik som utjämnar klyftor samtidigt som den bidrar till ett hållbarare samhälle.

Vi socialdemokrater anser att alla barn och unga ska kunna resa med kollektivtrafiken på sommaren. Därför anser vi att Region Stockholm bör göra en sådan satsning på sommarlovskort under nästa år.

Med bakgrund i ovanstående föreslår vi regionfullmäktige besluta:

att kollektivtrafiken ska vara avgiftsfri under sommaren 2020 för skolungdomar mellan 12 och 18 år

att uppdra åt trafiknämnden att utreda ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser av att införa permanent avgiftsfri kollektivtrafik under samtliga skollov för skolungdomar mellan 12 och 19 år

Stockholm den 14 september 2019

Jens Sjöström (S)

Region Stockholm
Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 3/2020

Sammanträdesdatum
2020-03-17

Datum för justering: 2020-04-28
Datum för anslag: 2020-04-28

Kristoffer Tamsons (M)
Jens Sjöström (S)

---

§ 53

Yttrande över motion 2019:47 av Jens Sjöström (S) angående sommarlovskort för barn och unga
(TN 2019-1091)

I ärendet förelåg tjänsteutlåtande daterat den 11 februari 2020 från förvaltningschefen för trafikförvaltningen.

YRKANDEN

1. Ordföranden yrkade bifall till förvaltningschefens förslag till beslut.
2. S-ledamöterna yrkade att nämnden ska föreslå att motionen bifalls.
3. SD-ledamoten yrkade att nämnden avslår förslag om att kollektivtrafiken ska vara avgiftsfri under sommaren 2020 för skolungdomar mellan 12 och 18 år, men yrkar bifall till förslag om att utreda ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser av att införa permanent avgiftsfri kollektivtrafik under samtliga skollov för skolungdomar mellan 12 och 18 år.

Ordföranden ställde proposition på yrkandena och fann att trafiknämnden beslutat i enlighet med förvaltningschefens förslag till beslut.

BESLUT

Trafiknämnden beslöt följande.

1. Förvaltningschefens förslag till yttrande godkänns och översänds till regionledningskontoret.

RESERVATION

S-ledamöterna och SD-ledamoten reserverade sig mot beslutet att inte bifalla sina respektive förslag till beslut.

Region Stockholm

Trafiknämnden

UTTALANDE

V-ledamöterna lät till protokollet anteckna ett särskilt uttalande (bilaga 20).

EXPEDIERAS TILL

Regionledningskontoret

Vid protokollet

Karoline Sandar

Bilaga 20

Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2020-03-17

TN 2019-1091

Vänsterpartiet

Trafiknämnden
Ärende 14

Motion 2019:47 av Jens Sjöström (S) angående sommarlovskort för barn och unga

Vi i Vänsterpartiet är självklart glada över att Socialdemokraterna driver på för sommarlovskort för barn och unga, ett förslag som Vänsterpartiet fick igenom i budgetförhandlingarna med den förra regeringen. Vi stöder således motionen men hade gärna sett att den gick längre. I Vänsterpartiets budgetförslag för regionen 2020 hade vi en fullt finansierad taxereform med avgiftsfritt resande för barn och unga året om, samt för pensionärer i lågtrafik.

Region Stockholm

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-02-11

Ärende
TN 2019-1091

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Jens Plambeck
08-686 1651
jens.plambeck@sll.se

Trafiknämnden
2020-03-17, ärende 14

Yttrande över motion 2019:47 av Jens Sjöström (S) angående sommarlovskort för barn och unga

Ärendebeskrivning

Trafiknämnden har ombetts yttra sig i motion 2019:47 av Jens Sjöström (S) angående sommarlovskort för barn och unga ankommen region Stockholm 2019-09-17. Trafiknämnden har sänt remiss till trafikförvaltningen att föreslå yttrandet. Motionen föreslår regionfullmäktige besluta att kollektivtrafiken ska vara avgiftsfri under sommaren 2020 för skolungdomar mellan 12 och 18 år samt att uppdra åt trafiknämnden att utreda ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser av att införa permanent avgiftsfri kollektivtrafik under samtliga skollov för skolungdomar mellan 12 och 19 år.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt motion 2019:47 av Jens Sjöström (S) angående sommarlovskort för barn och unga ankommen region Stockholm 2019-09-17 (Dnr. 2019-1091).

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1. Föreliggande förslag till yttrande godkänns och översänds till regionledningskontoret.

Förslag och motivering

Bakgrund

Regering och riksdag beslutade i budget 2018 om ett statligt stöd på 350 miljoner kronor per år under perioden 2018–2020 för att ge bidrag till finansiering av avgiftsfri kollektivtrafik för skolungdomar under sommarlovet. Region Stockholms beslut (TN 2018-0463) för genomförande av avgiftsfri kollektivtrafik för ungdomar 2018 grundade sig på förordning (2018:349) om stöd för att främja fri kollektivtrafik för ungdomar, vilket bl.a. innebar att det fanns en statlig finansiering. Trafikförvaltningen Region Stockholm beviljades ett bidrag år 2018 om ca 78,6 miljoner kronor. Bidraget tilldelades landets regionala kollektivtrafikmyndigheter efter ansökan till trafikverket, vilka av regeringen utsetts att administrera bidragsansökningar.

I den nu, av riksdagen, beslutade budgeten finns inga medel avsatta för avgiftsfri kollektivtrafik. Inte heller i den budget som beslutats av regionfullmäktige den 19-20 november 2019, avseende kommande verksamhetsår, finns budget antagen för att finansiera ett kostnadsfritt sommarlovskort för barn och unga kollektivtrafikresenärer.

Genomförande 2018

Under våren 2018 utvecklade trafikförvaltningen tillsammans med kommuner, skolor och leverantörer till trafikförvaltningen rutiner för att genomföra det beslut som fattats i trafiknämnden, regionstyrelsen och regionfullmäktige (TN 2018-0463). I korthet innebar beslutet att trafikförvaltningen säkerställde att skolungdomar som respektive vårtermin lämnar antingen årskurserna 6–9 i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan eller år 1 och 2 i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan erhöll ett SL Accesskort med en biljett giltig för att resa i Stockholms län under sommarlovet, dygnet runt, med SL-trafiken i enlighet med förordningen nämnd ovan. Totalt distribuerades ca 157 000 kort och benämndes ”Ungdomsbiljett 2018”.

Trafikförvaltningen hade och har heller ingen biljett som exakt motsvarar den giltighet som skapades enligt regeringens förordning. Därför etablerades, inför sommaren 2018, en ny biljett att gälla under sommarlovet med giltighet 16 juni till 9 augusti och ett pris anpassat efter giltighetsperioden baserat på övrigt periodkortssortiment.

I Region Stockholms delårsrapport (augusti 2018) förklaras de högre intäkterna delvis med det statliga bidrag som trafikförvaltningen erhöll, med anledningen

av det bidrag som erhölls som en följd av utskick av ”Ungdomsbiljett 2018” i enlighet med regeringens beslut och förordning.

De estimat som gjordes i samband med underlag för beslut redovisade ett nettoresultat om 43,6 miljoner kronor där hänsyn hade tagits till intäktsbortfall från föregående års (2017) försäljning av ”Fritidsbiljett”, vilket vid tillfället var det mest relevanta underlaget att beräkna utifrån. I efteranalyserna har det nämnts att ca 40 miljoner kronor är, för trafikförvaltningen, en positiv effekt till följd av fri kollektivtrafik till skolungdomar under sommaren, vilket inte var känt vid budgettillfället. Bidrag för inköp av dessa biljetter var 79 miljoner kronor medan intäktsbortfallet skattas till 38 miljoner kronor och omfattar såväl period- som enkelbiljetter. Totalt ekonomiskt utfall blev därmed uppskattningsvis 34,2 miljoner kronor för genomförandet. Dessa kalkyler inkluderar vare sig ökade incitamentskostnader till trafikutövare eller övriga trafikproduktionskostnader.

Det är därför trafikförvaltningens uppfattning att det inte är helt rättvisande att beskriva det som att ”*…det finns närmare hälften kvar av de 79 miljoner man fått av regeringen för 2018”* kvar av bidraget efter att omkostnaderna för ett genomförande har reglerats. Det eventuella positiva ekonomiska årsresultatet som trafikförvaltningen redovisar återförs till Region Stockholm i samband med årsbokslut. Ett eventuellt överskott från genomförandet av ”Ungdomsbiljett 2018” är en del av det redovisade resultatet för 2018 och finns inte tillgängligt att användas av trafikförvaltningen kommande budgetår.

Ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser
Motionen föreslår att trafiknämnden ska uppdras att utreda ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser av att införa permanent avgiftsfri kollektivtrafik under samtliga skollov för skolungdomar mellan 12 och 19 år.

SL:s så kallade medtaganderegler och rabatter för barn och ungdomar anses generellt som generösa i dialoger med andra regionala kollektivtrafikmyndigheter och trafikutövare. För närvarande kan en betalande person med giltig biljett ta med obegränsat antal barn under 7 år. Under veckoslut och helger kan en person som fyllt 18 år ta med 6 stycken barn som fyllt 7 år men ännu inte 12 år. Vidare gäller rabatterat pris för personer under 20 år, likväl som för studenter och pensionärer. En vuxen betalande resenär kan kombinera båda rabattreglerna under veckoslut och helger.

SL har två priskategorier, *vuxen* och *rabatterad*. I det nuvarande biljettsortimentet finns det dels ett särskilt sortiment med en prissättning för

skolungdomar upp till 20 år dels en priskategori av det mer allmänt tillgängliga biljettsortimentet som möjliggör att ungdomar, studenter och pensionärer kan köpa biljetter till ett rabatterat pris. I priskategorin *rabatterad* där ungdom, något förenklat, omfattar resenärer mellan 7 och 20 år. Rabatten är idag 33 % beräknat på det pris som återfinns i priskategorin vuxen.

Biljetter i sortimentet skolungdom kan köpas av alla men kan endast användas av den som inte fyllt 20 år eller fyller 20 år under biljettens giltighetstid. Skolungdomssortimentet omfattar bl.a. skol-, termins- och fritidsbiljetter. Inom sortimenten finns biljetten ”Fritidsbiljett” för perioderna 90 och 120 dagar samt över skolterminen. En fritidsbiljett med giltighet vårtermin kostar 920 kr. Inom terminen är biljetten giltig alla vardagar klockan 16:00-04:30 nästkommande dygn och från lördag 00:00-04:30 måndag. Under skollov och röda dagar gäller biljetten dygnet runt.

Stockholms stads kommunala skolors läsår och ledigheter återges nedan för att exemplifiera antalet ledighetsperioder. Utöver lovdagarna lägger skolorna ut fem studiedagar för planering och fortbildning av lärare. Oftast används studiedagarna för att göra hela höstlovsveckan ledig. Alla kommunala grundskolor har samma datum för de olika loven. Fristående och kommunala skolor kan ha olika datum för loven och terminernas första och sista dag.

<u>Vårterminen 2020</u>

- Vårterminens första dag: 8 januari
- Sportlov (vecka 9): 24–28 februari
- Påsklov (vecka 15): 6–9 april
- Lov vid Kristi himmelsfärds dag: 22 maj
- Läsåret slutar: 9 juni

<u>Höstterminen 2020</u>

- Höstterminens första dag: 19 augusti
- Höstlov: 26 oktober–30 oktober
- Höstterminens sista dag 18 december

Sammantaget uppgår antalet skollediga veckor till ca 13 stycken.

Ekonomiska konsekvenser
SL har idag inte uppgift om hur stor andel av de rabatterade biljetterna som säljs till just ungdomar eller hur resandet i olika åldrar fördelar sig, varför beräkningen bygger på antaganden som inte kan verifieras utan en särskild utredning. För att få ett underlag som är korrekt antas att det kommer behövas samlas in data av resenärerna i trafiken, vilket är ett relativt omfattande arbete. Den totala försäljningen i priskategori rabatterad uppgick till ca 1 600 mkr. under 2018. Till detta kommer biljettintäkter av skolungdomssortimentet till c:a 380 mkr. En total intäkt om cirka 1 980 mkr.

Verksamhetsmässiga konsekvenser
Inom regionens kollektivtrafik krävs att resenären har en biljett för att få resa. I stora delar av kollektivtrafiken krävs också en giltig biljett för att komma igenom en spärr. Det är inte troligt att trafikförvaltningen skulle föreslå en lösning som medger ett fritt resande för en avgränsad kategori under avgränsade perioder utan att ha en biljett och en maskinellt avläsningsbar biljettbärare, t.ex. ett resekort eller mobiltelefon. I samband med distribution av den ovan nämnda ”Ungdomsbiljett 2018” konstaterades att distribution av biljetterna var det mest krävande. Distributionen försvårades av ofullständiga elevregister i skolor och kommuner, felaktiga adressuppgifter trots uppdatering genom centrala adressregister, utlandsstuderande, sysselsättningsformer som inte likställs med skola för ungdomar i skolålder osv.

Trafikförvaltningen har inget uppdrag idag att tillhandhålla särskilda skolbiljetter direkt till en skolelev. Distributionen till skolelever sker genom skolornas försorg, till vilka trafikförvaltningen levererar genom bland annat den digitala beställningskanalen. Att införa permanent avgiftsfri kollektivtrafik under skollov för vissa skolelever antas innebära att ett särskilt systemstöd införs och en eller flera särskilt utsedda personer för att säkerställa en god kvalitet av funktionen.

Sara Catoni
Tf. förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling